

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΘΕΜΑ:
LECTIO XLVIII

Δανάη Γεωργιάδου, Σύμβουλος Λατινικών, Β.Δ.
Μ.Α. στην Κλασική Φιλολογία

Υπεύθυνος ΕΜΕ: Πέτρος Πέτρου

Το πιο κάτω υλικό συμπληρώνει αυτό που ήδη περιέχεται στην ιστοσελίδα του ΥΠΠ,
στη διεύθυνση:

http://www.schools.ac.cy/eyliko/mesi/Themata/latinika/ypost_yliko_c_lyk.html

ΜΑΘΗΜΑ XLVIII (Lectio duodequingagesima)

ΤΟ ΕΛΑΦΙ ΤΟΥ ΣΕΡΤΩΡΙΟΥ

Λεξιλόγιο

cerva -ae, θ.1: ελάφι / albus -a -um: άσπρος / eximius -a -um: εξαιρετικός / pulchritudo -inis, θ.3 (< pulcher -chra -chrum): ομορφιά / Lusitanus -i: Λουζιτανός (κάτοικος σημερ. Πορτογαλίας) / donum -i, ουδ.2: δώρο / do, dēdi, datum, dare, α': δίδωμι / quidam, quaedam, quoddam (επιθ.αόρ. αντ.): κάποιος / omnis -is -e: όλος, ο καθένας / persuadeo, -suasi, -suasum, -suadēre (+ δοτ.) + απαρμ.: πείθω ότι.. / ~ + βουλ. πρότ.: πείθω να / instinguo, -stinxi, -stinctum, -stinguēre (< στίζω): παρορμώ, κατευθύνω, κεντρίζω / numen, numīnis, ουδ.3: η βούληση της θεότητας, η θεότητα / Diana -ae, θ.1: Άρτεμις / conloquor, -locūtus sum, -loqui, αποθ.γ': συζητώ, μιλώ / doceo, docui, doctum, docēre, β': διδάσκω, υποδεικνύω (+ πλ. ερωτ.) / utilis -is -e: χρήσιμος / factu: αφαιρ. σουπίνου (αναφοράς) του facio, fēci, factum, facēre, γ' / durus -a -um: σκληρός / video, vidi, visum, vidēre, β': βλέπω / videtur + δοτ. προσ. + απαρμ.: μου φαίνεται ότι (δοκεί μοι...) / impero, α' + δοτ.: διατάζω / miles, militis, αρ.3: στρατιώτης / moneo, monui, monitum, monēre, β': συμβουλεύω, καθοδηγώ / praedico, α': διακηρύσσω, λέω ανοικτά (πβ.: praedico, -dixi, -dictum, -dicēre, γ': προλέγω) / fugio, fūgi, fugitum, fugēre, γ': φεύγω, αποφεύγω / dies, diēi, αρ.5: ημέρα / pereo, -ii, -itum, -ire, δ': χάνομαι, πεθαίνω / credo, credidi, creditum, credēre, γ': πιστεύω / aliquis -id (ουσ.αορ. αντ.): κάποιος / inuenio, -vēni, -ventum, -venire, δ': βρίσκω / nuntio, α': αναγγέλλω / iubeo, iussi, iussum, iubēre, β': διατάζω / taceo, tacui, tacitum, tacēre, β': σιωπώ / praeterea (επίορ.): επιπλέον / praecipio, -cēpi, -ceptum, -cipere, γ' (prae + capio): καθοδηγώ / posterus -a -um: επόμενος / repente (επίορ.): ξαφνικά / locus -i: τόπος, σημείο (δες ετερογενή, ΛΓ σελ. 25) / emitto, -misi, -missum, -mittere, γ': αφήνω ελεύθερο / qui, quae, quod (αναφ. αντ.): ο οποίος / ipse, ipsa, ipsum (δεικτ.ορ. αντ.): ο ίδιος / postridie (επίορ.): postero die / admitto, -misi, -missum, -mittere, γ': αφήνω κάποιον να περάσει, δέχομαι / cubiculum -i, ουδ.2: κρεβατοκάμαρα / suus -a -um (κτητ. αντ.): δικός σου / somnus -i, αρ.2: ύπνος / revertor, reverti & reversus sum, reversum, reverti, ημιαποθ.γ': επιστρέφω / servus -i, αρ.2: δούλος / introrumpo, -rupi, -ruptum, -rumpere, γ': εισβάλλω / admiratio -ōnis, θ.3: θαυμασμός, κατάπληξη / orior, ortus sum, oriri, αποθ.δ': ανατέλλω, γεννιέμαι, εμφανίζομαι

Ενδεικτικές δραστηριότητες (για την τάξη ή / και το σπίτι)

1. Να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου.
2. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τις λέξεις (από το κείμενο).
pulchritudinis, Dianae, secum, docere, utilia, sese, militibus, cerva, admissis, Sertorii, admiratio.
3. Να γράψετε τα απαρέμφοτα των άλλων χρόνων.
conloqui, docere, perisse, monitum esse

4. Να κάνετε χρονική αντικατάσταση.

data est, videbatur, fugit, credita est, iussit, perisset, introrupisset, orta est

5. Να κλίνετε: pulchritūdo -inis, numen -inis, somnus -i, utilis -is -e, dies -i, ipse (ipsa, ipsum), quidam (quaedam, quoddam), miles -itis, servus -i

6. Να κάνετε πλήρη συντακτική αναγνώριση των δευτερευουσών προτάσεων του κειμένου.

quae utilia factu essent

Si quid durius ei videbātur, ...a cervā sese monitum esse praedicābat.

quod imperandum militibus esset

Cum aliquis Sertōrio nuntiavisset cervam inventam esse

ut eam postero die repente in eum locum emitteret

in quo ipse cum amīcis futūrus esset

quae perisset

Cum cervā in cubiculum Sertōrii introrupisset

7. Να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ (μάθημα XLVIII).

Sertorius omnibus persuasit cervam, instinctam numine Dianae, conloqui secum et docere, quae utilia factu essent.

Sertorius dixit: _____

...docere quae utilia factu essent.

Interrogo: _____

Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, Sertorius a cervā sese monitum esse praedicabat.

Sertorius praedicabat: _____

Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere.

Aliquis nuntiavit: _____

Sertorius iussit: _____

Praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset.

Praeterea dixit: _____

Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum suum, dixit eis visum in somno sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti.

Sertorius dixit eis: _____

8. Να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

Meliōra enim fore spero, quae deinceps scribam. (XXVII)

Accius speravit: _____

id senatui publice curāri placuit, quoniam Regulus aberat. (XXXV)

Senatus iubet: _____

Nunc intellego, si iste in Manliāna castra pervenerit, quo intendit, neminem tam stultum fore, qui non videat coniuratiōnem esse factam, neminem tam improbum, qui non fateātur. (XLII)

Si iste _____

Legātum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. (XLV)

Si adire non _____

In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. (XLV)

Ego _____

Tum interrogāvit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva. (XLVII)

Tum interrogāvit filiam: _____

9. Να μετατρέψετε τις πλάγιες ερωτήσεις σε ευθείες (του μαθήματος XLIV έγιναν εκεί).

Noli spectāre **quanti homo sit**. (XXVIII)

Tu autem, proinde quasi cum matre Evandri nunc loquāris, sermōne abhinc multis annis iam obsolēto uteris, quod neminem scire atque intellegere vis, **quae dicas**. (XLI)

Caesar ex captivis cognoscit **quae apud Cicerōnem gerantur quantōque in periculo res sit**. (XLV)

Tum interrogāvit filiam, **utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva**. (XLVII)

experīri enim volui, **quam aequo animo me ferro essem interemptūra**, si tibi consilium non ex sententiā cessisset. (XLIX)

10. Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο.

Tu hominem investīga, quaeso, summāque diligentīā vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc. (XXVIII)

Cicero iubet / imperat _____

Tu sapientem premi putas malis? (XXXIX)

Is interrogat _____

Cur tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penātes mei sunt, mater coniunx
liberique»? (XLIII)

Cur sibi non succurrit _____

Qui potuisti populāri hanc terram, quae te genuit atque aluit? (XLIII)

Mater hunc interrogat _____

Mater hunc interrogavit _____

11. Να υποδείξετε πού τονίζονται οι πιο κάτω λέξεις και να εξηγήσετε το γιατί.

persuāsit, inuenio, docere, fugit, militibus

12. Με ποιον τρόπο ο Ρωμαίος στρατηγός Σερτώριος κέρδισε την υποστήριξη των ντόπιων φυλών της Ισπανίας και τι συμπεραίνουμε από αυτό;